

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 1107/2006

av den 5 juli 2006

om rättigheter i samband med flygresor för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 80.2,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kom-
mitténs yttrande ⁽¹⁾,

efter att ha hört Regionkommittén,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

(1) Den inre marknaden för luftfartstjänster bör gagna alla medborgare. Därför bör personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet ha samma möjligheter som andra medborgare att resa med flyg, oavsett om dessa hinder beror på funktionshinder, ålder eller andra faktorer. Personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet har samma rätt som alla andra medborgare till fri rörlighet, valfrihet och icke-diskriminering. Detta gäller såväl under flygresor som i andra situationer i livet.

(2) Personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet bör därför accepteras för transport och inte vägras transport på grund av sitt funktionshinder eller sitt rörelsehinder, utom när detta är motiverat av säkerhetsskäl och föreskrivs i lagstiftning. Innan lufttrafikföretag, deras agenter och researrangörer godtar platsreservationer från personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet bör de göra alla rimliga ansträngningar för att kontrollera om det av säkerhetsskäl är motiverat att sådana personer inte kan tas emot på de berörda flygningarna.

(3) Denna förordning bör inte påverka andra rättigheter för resenärer som fastställs i gemenskapslagstiftningen, särskilt i rådets direktiv 90/314/EEG av den 13 juni 1990 om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang ⁽³⁾ och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 261/2004 av den 11 februari 2004 om fastställande av gemensamma regler om kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning och inställda eller kraftigt försenade flygningar ⁽⁴⁾ Om samma händelse skulle ge upphov till samma rätt till återbetalning eller ombokning enligt någon av dessa rättsakter eller denna förordning bör den berörda personen tillåtas utöva denna rätt endast en gång efter eget gottfinnande.

(4) För att ge personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet samma möjligheter att resa med flyg som andra medborgare, bör man med hjälp av den personal och den utrustning som är nödvändig på flygplatser och ombord på flygplan tillhandahålla assistans som fyller de berörda personernas särskilda behov. Med tanke på den sociala integrationen bör de berörda personerna få denna assistans utan några extra avgifter.

(5) Den assistans som ges på flygplatser belägna inom en medlemsstats territorium där fördraget är tillämpligt bör, bland annat, göra det möjligt för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet att ta sig från en angiven ankomstpunkt på flygplatsen till flygplanet samt från flygplanet till en angiven avsevpunkt på flygplatsen, inbegripet av- och påstigning. Dessa punkter bör anges åtminstone vid terminalbyggnadernas huvudentréer i områden med incheckningsdiskar, i tåg-, spårvägs-, tunnelbane- och busstationer, vid taxistationer och andra avlämningsplatser samt vid flygplatsparkeringar. Assistansen bör organiseras på ett sådant sätt att störningar och förseningar undviks, samtidigt som en hög och likvärdig standard säkras i hela gemenskapen och resurserna utnyttjas på bästa sätt, oavsett vilken flygplats eller vilket lufttrafikföretag som berörs.

⁽¹⁾ EUT C 24, 31.1.2006, s. 12.

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 15 december 2005 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 9 juni 2006.

⁽³⁾ EGT L 158, 23.6.1990, s. 59.

⁽⁴⁾ EUT L 46, 17.2.2004, s. 1.

- (6) För att uppnå dessa mål bör en central enhet ha ansvaret för att säkerställa en högkvalitativ assistans på flygplatser. Eftersom flygplatsens ledningsenheter har en central funktion när det gäller att tillhandahålla tjänster på hela flygplatsen, bör det övergripande ansvaret läggas på dessa enheter.
- (7) Ledningsenheterna på flygplatserna får själva erbjuda assistans till personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet. Med tanke på den positiva roll som vissa aktörer och lufttrafikföretag spelat tidigare får ledningsenheterna alternativt sluta avtal med tredje parter om att ge sådan assistans, utan att det påverkar tillämpningen av de relevanta bestämmelserna i gemenskapslagstiftningen, inbegripet de som gäller offentlig upphandling.
- (8) Assistansen bör finansieras så att kostnaderna fördelas jämnt på alla passagerare som använder en flygplats, för att motverka hinder för transport av personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet. En avgift som tas ut av varje lufttrafikföretag som använder en flygplats och som står i proportion till det antal resenärer som bolaget transporterar till och från flygplatsen, tycks vara det effektivaste finansieringssättet.
- (9) I syfte att särskilt säkerställa att de avgifter som ett lufttrafikföretag betalar står i rimlig proportion till den assistans som erbjuds personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet och att dessa avgifter inte används till att finansiera andra verksamheter inom ledningsenheten än de som avser tillhandahållandet av sådan assistans, bör avgifterna fastställas och tillämpas med full insyn. Rådets direktiv 96/67/EG av den 15 oktober 1996 om tillträde till marknaden för markttjänster på flygplatserna inom gemenskapen⁽¹⁾ och särskilt bestämmelserna om uppdelning av verksamheterna bör därför tillämpas när de inte strider mot bestämmelserna i denna förordning.
- (10) När flygplatserna och lufttrafikföretagen organiserar assistansen till personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet samt utbildning av sin personal bör de beakta Europeiska civila luftfartskonferensens (ECAC) dokument nr 30 del I avsnitt 5 med tillhörande bilagor, särskilt uppförandekoden för markttjänster till personer med nedsatt rörlighet i bilaga J, då denna förordning antas.
- (11) I samband med beslut om utformning av nya flygplatser och terminaler och vid större renoveringar bör flygplatsernas ledningsenheter när så är möjligt ta hänsyn till behoven hos personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet. Lufttrafikföretag bör på liknande sätt när så är möjligt ta hänsyn till sådana behov när de fattar beslut om utformningen av nya och nyrenoverade flygplan.
- (12) Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter⁽²⁾ bör tillämpas strikt i syfte att garantera att rätten till privatliv för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet respekteras och att den begärda informationen endast används för att fullfölja de skyldigheter att tillhandahålla assistans som fastställs i denna förordning och inte används mot de resenärer som efterfrågar tjänsten.
- (13) All väsentlig information till flygpassagerare bör ges i alternativa former som är tillgängliga för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet och bör åtminstone ges på samma språk som informationen till andra passagerare.
- (14) Om rullstolar eller andra hjälpmedel vid förflyttning eller andra hjälpmedel förloras eller skadas under hanteringen på flygplatsen eller under transporten ombord på flygplanet bör ägaren till utrustningen ersättas i enlighet med internationell lagstiftning, gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning.
- (15) Medlemsstaterna bör utöva tillsyn och se till att denna förordning efterlevs samt utse ett lämpligt organ som ansvarar för genomförandet. Denna tillsyn påverkar inte rätten för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet att söka rättslig upprättelse i domstol enligt nationell lagstiftning.
- (16) Det är viktigt att en person med funktionshinder eller en person med nedsatt rörlighet som anser att denna förordning har överträtts skall kunna uppmärksamma ledningsenheten på flygplatsen eller, beroende på omständigheterna, det berörda lufttrafikföretaget på detta. Om personen med funktionshinder eller personen med nedsatt rörlighet inte kan få gottgörelse på detta sätt bör han eller hon ha möjlighet att lämna in ett klagomål till det eller de organ som har utsetts av den aktuella medlemsstaten för detta ändamål.
- (17) Klagomål angående assistansen på en flygplats bör riktas till det eller de organ som av den medlemsstat där flygplatsen är belägen har utsetts för genomförandet av denna förordning. Klagomål angående assistans från ett lufttrafikföretag bör riktas till det eller de organ som av den medlemsstat som utfärdat den operativa licensen för lufttrafikföretaget utsetts för genomförandet av denna förordning.

⁽¹⁾ EGT L 272, 25.10.1996, s. 36. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31. Direktivet ändrat genom förordning (EG) nr 1882/2003.

- (18) Medlemsstaterna bör fastställa sanktioner som skall tillämpas vid överträdelser av bestämmelserna i denna förordning och se till att de tillämpas. Sanktionerna, som kan utgöras av ersättning till den berörda personen, bör vara effektiva, proportionella och avskräckande.
- (19) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att säkerställa skydd och assistans på en hög och likvärdig nivå i alla medlemsstater och se till att ekonomiska aktörer verkar under harmoniserade villkor på den inre marknaden, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför, på grund av åtgärdens omfattning eller verkningar bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (20) Denna förordning står i överensstämmelse med de grundläggande rättigheter och principer som erkänns framför allt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.
- (21) I en gemensam förklaring från de båda ländernas utrikesministrar ingick Konungariket Spanien och Förenade kungariket den 2 december 1987 ett avtal om arrangemang för utökat samarbete när det gäller användningen av flygplatsen i Gibraltar. Dessa arrangemang har ännu inte trätt i kraft.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I denna förordning fastställs regler för skydd och assistans åt personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet i samband med flygresor, både för att skydda dem mot diskriminering och se till att de får assistans.
2. Bestämmelserna i denna förordning är tillämpliga på personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet som utnyttjar eller avser att utnyttja kommersiella luftfartstjänster för passagerare i samband med avfärd från, transitering genom eller ankomst till en flygplats, när flygplatsen är belägen inom en medlemsstats territorium där fördraget är tillämpligt.
3. Artiklarna 3, 4 och 10 skall dessutom vara tillämpliga på resenärer som avreser från en flygplats belägen i ett tredjeland till en flygplats belägen inom en medlemsstats territorium där fördraget är tillämpligt, om det lufttrafikföretag som utför flygningen är ett EG-lufttrafikföretag.
4. Denna förordning skall inte påverka andra rättigheter för passagerare som fastställs i direktiv 90/314/EEG och förordning (EG) nr 261/2004.

5. I den mån bestämmelserna i denna förordning är oförenliga med bestämmelserna i direktiv 96/67/EG skall denna förordning ha företräde.

6. Tillämpningen av denna förordning på flygplatsen i Gibraltar skall inte anses påverka Konungariket Spaniens och Förenade kungarikets rättsliga ståndpunkter i tvisten om suveräniteten över det territorium där flygplatsen är belägen.

7. Denna förordning skall inte tillämpas på flygplatsen i Gibraltar förrän arrangemangen i den gemensamma förklaring som gjordes av Konungariket Spaniens och Förenade kungarikets utrikesministrar den 2 december 1987 träder i kraft. Konungariket Spanien och Förenade kungariket kommer att underrätta rådet om datumet för detta ikraftträdande.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning avses med

- a) *person med funktionshinder eller person med nedsatt rörlighet*: en person vars rörlighet är nedsatt vid användning av transporter på grund av någon form av fysiskt funktionshinder (sensoriskt eller motoriskt, bestående eller tillfälligt), psykiskt funktionshinder eller psykisk funktionsnedsättning eller på grund av annat funktionshinder eller ålder och vars situation kräver lämplig uppmärksamhet och anpassning till hans eller hennes särskilda behov av de tjänster som är tillgängliga för alla passagerare,
- b) *lufttrafikföretag*: ett lufttransportföretag med giltig operativ licens,
- c) *lufttrafikföretag som utför flygningen*: ett lufttrafikföretag som utför eller avser att utföra en flygning enligt ett avtal med en passagerare eller som företrädare för annan juridisk eller fysisk person som har ett avtal med den passageraren,
- d) *EG-lufttrafikföretag*: ett lufttrafikföretag med giltig operativ licens utfärdad av en medlemsstat i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 2407/92 av den 23 juli 1992 om utfärdande av tillstånd för lufttrafikföretag ⁽¹⁾,
- e) *researrangör*: med undantag för ett lufttrafikföretag, en arrangör av resepaket eller en återförsäljare i den mening som avses i artikel 2.2 och 2.3 i direktiv 90/314/EEG,
- f) *flygplatsens ledningsenhet eller ledningsenhet*: en enhet som i enlighet med nationell lagstiftning framför allt har till uppgift att administrera och leda flygplatsens infrastruktur samt att samordna och kontrollera den verksamhet som aktörer som befinner sig på berörd flygplats eller berört flygplatssystem bedriver,

⁽¹⁾ EGT L 240, 24.8.1992, s. 1.

- g) *användare av en flygplats*: varje fysisk eller juridisk person som ansvarar för att med flyg transportera passagerare från eller till den berörda flygplatsen,
- h) *användarkommitté*: en kommitté bestående av företrädare för användarna av flygplatsen eller de organisationer som företräder dessa,
- i) *platsreservation*: att en passagerare har en biljett eller annat bevis som visar att platsreservationen har godkänts och registrerats av lufttrafikföretaget eller researrangören,
- j) *flygplats*: varje markområde som är särskilt anpassat för landning, start och manövrar av luftfartyg, inbegripet de närliggande byggnader som kan behövas för flygtrafiken och flygplansservicen samt de byggnader som behövs till stöd för de kommersiella luftfartstjänsterna,
- k) *flygplatsparkering*: en bilparkering inom flygplatsområdet eller under direkt kontroll av flygplatsens ledningsenhet och som står till direkt förfogande för de passagerare som använder flygplatsen,
- l) *kommersiella luftfartstjänster för passagerare*: flygtransport av passagerare som utförs av ett lufttrafikföretag genom en reguljär eller icke-reguljär flygförbindelse och som erbjuds allmänheten mot ersättning, antingen separat eller som del av ett paket.

Artikel 3

Förbud mot att vägra transport

Ett lufttrafikföretag, dess agent eller en researrangör får inte med hänvisning till funktionshinder eller nedsatt rörlighet

- a) vägra att godkänna en platsreservation för en flygning som avgår från eller ankommer till en flygplats som omfattas av denna förordning,
- b) neka personer med funktionshinder eller personer med nedsatt rörlighet ombordstigning vid en sådan flygplats, förutsatt att personen i fråga har en giltig biljett och en platsreservation.

Artikel 4

Undantag, särskilda villkor och information

1. Utan hinder av bestämmelserna i artikel 3 får ett lufttrafikföretag, dess agent eller en researrangör, med hänvisning till funktionshinder eller nedsatt rörlighet, vägra att godkänna en platsreservation från eller neka ombordstigning för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet

- a) för att uppfylla tillämpliga säkerhetskrav som fastställts i internationell lagstiftning, gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning eller för att uppfylla säkerhetskrav som fastställts av den myndighet som utfärdade drifttillståndet för det berörda lufttrafikföretaget,

- b) om flygplanets storlek eller dess dörrar gör det fysiskt omöjligt att ta ombord eller transportera personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.

Om vägran att godta en platsreservation grundas på de skäl som anges i första stycket led a eller b skall lufttrafikföretaget, dess agent eller researrangören göra rimliga ansträngningar för att föreslå den berörda personen ett godtagbart alternativ.

En person med funktionshinder eller en person med nedsatt rörlighet som nekats ombordstigning på grund av sitt funktionshinder eller sin nedsatta rörlighet och en person som ledsagar denne i enlighet med punkt 2 i denna artikel skall erbjudas rätt till återbetalning eller ombokning enligt artikel 8 i förordning (EG) nr 261/2004. Rätten till val mellan returflygning eller ombokning gäller endast på villkor att alla säkerhetskrav uppfylls.

2. På samma villkor som anges i punkt 1 första stycket led a får lufttrafikföretaget, dess agent eller en researrangör kräva att personer med funktionshinder eller personer med nedsatt rörlighet skall ledsagas av en annan person som kan ge den assistans som krävs för personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.

3. Ett lufttrafikföretag eller dess agent skall, i tillgängligt format och åtminstone på samma språk som informationen till övriga passagerare, offentliggöra de säkerhetsregler som lufttrafikföretaget tillämpar på transport av personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet samt information om eventuella begränsningar avseende transport av dessa personer eller hjälpmedel på grund av flygplanets storlek. En researrangör skall tillhandahålla sådana säkerhetsregler och begränsningar när det gäller flygningar som ingår i paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang som den organiserar, säljer eller bjuder ut för försäljning.

4. Ett lufttrafikföretag, dess agent eller en researrangör som använder sig av ett undantag enligt punkterna 1 eller 2 skall utan dröjsmål underrätta personen med funktionshinder eller med nedsatt rörlighet om skälen för detta. På begäran skall lufttrafikföretaget, dess agent eller researrangören skriftligen underrätta personen med funktionshinder eller med nedsatt rörlighet om dessa skäl, senast fem arbetsdagar efter begäran.

Artikel 5

Angivande av ankomst- och avresepunkter

1. I samarbete med flygplatsanvändarna, genom användarkommittén om det finns en sådan – och berörda organisationer som företräder personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet skall flygplatsens ledningsenhet med beaktande av de lokala förhållandena ange ankomst- och avresepunkter inom flygplatsområdet eller på en plats som står under ledningsenhetens direkta kontroll, både inuti och utanför

terminalbyggnaderna, där personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet enkelt kan anmäla sin ankomst till flygplatsen och begära assistans.

2. De ankomst- och avresepunkter som avses i punkt 1 skall vara tydligt markerade och vid dessa skall finnas grundläggande information om flygplatsen i tillgänglig form.

Artikel 6

Vidarebefordran av information

1. Lufttrafikföretag, deras agenter och researrangörer skall vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att, vid alla sina försäljningsställen på en medlemsstats territorium där fördraget är tillämpligt, inbegripet vid telefon- och Internetförsäljning, ta emot underrättelser om behov av assistans från personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.

2. När ett lufttrafikföretag, eller dess agent eller en researrangör tar emot underrättelser om behov av assistans inom 48 timmar före flygningens angivna avgångstid skall det senast 36 timmar före den angivna avgångstiden vidarebefordra informationen

a) till ledningsenheterna på avgångs-, ankomst- och transit-flygplatserna, och

b) till det lufttrafikföretag som utför flygningen, om platsreservationen inte gjorts hos det lufttrafikföretaget, förutom om lufttrafikföretagets identitet är okänd vid tidpunkten för underrättelsen, i vilket fall informationen skall vidarebefordras så snart som det är praktiskt möjligt.

3. I alla övriga fall än de som nämns i punkt 2 skall lufttrafikföretaget eller researrangören vidarebefordra informationen så snart som möjligt.

4. Så snart som möjligt efter avgång skall det lufttrafikföretag som utför flygningen meddela ledningsenheten på den flygplats som är resans slutmål, om denna är belägen inom en medlemsstats territorium där fördraget är tillämpligt, hur många personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet på flygningen som behöver sådan assistans som anges i bilaga I och vilken typ av assistans det rör sig om.

Artikel 7

Rätt till assistans på flygplatser

1. När en person med funktionshinder eller en person med nedsatt rörlighet anländer till en flygplats för att resa med flyg skall flygplatsens ledningsenhet ansvara för att den assistans som anges i bilaga I tillhandahålls på ett sådant sätt att personen kan ta den flygning som platsreservationen avser, under förutsättning att det berörda lufttrafikföretaget, dess agent eller den berörda researrangören har underrättats om personens särskilda behov av sådan assistans senast 48 timmar före flygningens angivna

avgångstid. Underrättelsen skall även omfatta en returflygning om den utgående flygningen och returflygningen har avtalats med samma lufttrafikföretag.

2. Om en erkänd assistanshund krävs skall denna beredas plats, under förutsättning att lufttrafikföretaget, dess agent eller researrangören har underrättats om detta i enlighet med eventuella gällande nationella bestämmelser om transport av assistanshundar på flygplan.

3. Om ingen underrättelse enligt punkt 1 har gjorts, skall ledningsenheten göra alla rimliga ansträngningar för att tillhandahålla den assistans som anges i bilaga I på ett sådant sätt att den berörda personen kan ta den flygning som hans eller hennes platsreservation avser.

4. Bestämmelserna i punkt 1 skall tillämpas under förutsättning att

a) personen kommer till incheckningen

i) vid den tidpunkt som skriftligen har bestämts i förväg (inbegripet på elektronisk väg) av lufttrafikföretaget eller dess agent eller researrangören, eller

ii) om ingen tidpunkt har bestämts, senast en timme före den angivna avgångstiden, eller

b) personen anländer till en plats inom flygplatsområdet som har angivits i enlighet med artikel 5

i) vid den tidpunkt som skriftligen har bestämts i förväg (inbegripet på elektronisk väg) av lufttrafikföretaget eller dess agent eller researrangören, eller

ii) om ingen tidpunkt har bestämts, senast två timmar före den angivna avgångstiden.

5. När en person med funktionshinder eller en person med nedsatt rörlighet transiterar genom en flygplats som omfattas av denna förordning eller överförs av ett lufttrafikföretag eller en researrangör från den flygning som hans eller hennes platsreservation avser till en annan flygning, skall ledningsenheten ansvara för att tillhandahålla den assistans som anges i bilaga I på ett sådant sätt att den berörda personen kan ta den flygning som hans eller hennes platsreservation avser.

6. När en person med funktionshinder eller en person med nedsatt rörlighet anländer med flyg till en flygplats som omfattas av den här förordningen skall flygplatsens ledningsenhet ansvara för att tillhandahålla den assistans som anges i bilaga I på ett sådant sätt att den berörda personen kan nå sin punkt för avresa från flygplatsen enligt artikel 5.

7. Assistansen skall så långt som är möjligt anpassas till den enskilde passagerarens särskilda behov.

Artikel 8

Ansvaret för assistans på flygplatser

1. Flygplatsens ledningsenhet skall ha ansvaret för att se till att personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet utan extra avgifter får den assistans som anges i bilaga I.

2. Ledningsenheten får tillhandahålla sådan assistans i egen regi. Alternativt får ledningsenheten, i enlighet med sin ansvarsskyldighet, ingå avtal med en eller flera andra parter som skall tillhandahålla assistansen, förutsatt att de kvalitetsstandarder som nämns i artikel 9.1 alltid uppfylls. I samarbete med flygplatsanvändarna, genom användarkommittén om det finns en sådan, får ledningsenheten ingå sådana avtal på eget initiativ eller på begäran, inbegripet från ett lufttrafikföretag, och med beaktande av befintliga tjänster på den berörda flygplatsen. Om en sådan begäran avvisas skall ledningsenheten ge en skriftlig motivering.

3. Flygplatsens ledningsenhet får på icke-diskriminerande grund ta ut en särskild avgift av flygplatsanvändarna, för att finansiera denna assistans.

4. Denna särskilda avgift skall vara rimlig, kostnadsbaserad, öppet redovisad och skall fastställas av flygplatsens ledningsenhet i samarbete med flygplatsanvändarna genom användarkommittén, om det finns en sådan, eller någon annan lämplig enhet. Den skall fördelas på flygplatsanvändarna i proportion till det totala antalet passagerare som varje lufttrafikföretag transporterar till och från den flygplatsen.

5. Flygplatsens ledningsenhet skall i enlighet med gängse affärspraxis föra separata räkenskaper för verksamhet som rör assistans för personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet i förhållande till övrig verksamhet.

6. Flygplatsens ledningsenhet skall till flygplatsanvändarna, genom användarkommittén om det finns en sådan, eller genom någon annan lämplig enhet, och till det eller de organ som i enlighet med artikel 14 ansvarar för genomförandet av denna förordning lämna en granskad årsöversikt över mottagna avgifter och betalade utgifter för assistans till personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.

Artikel 9

Kvalitetsstandarder för assistansen

1. Med undantag för flygplatser med en årstrafik på mindre än 150 000 kommersiella passagerarrörelser, skall ledningsenheten fastställa kvalitetsstandarder för den assistans som anges i bilaga I och avgöra vilka resurser som krävs för att uppfylla dem, i samarbete med flygplatsanvändarna, genom användarkommittén, om det finns en sådan, och organisationer som företräder personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet.

2. När dessa standarder fastställs skall full hänsyn tas till internationellt erkända strategier och uppförandekoder som

syftar till att underlätta resandet för personer med funktionshinder eller personer med nedsatt rörlighet, särskilt ECAC:s uppförandekod för marktjänster till personer med nedsatt rörlighet.

3. Ledningsenheten skall offentliggöra sina kvalitetsstandarder.

4. När det gäller resenärer som ett lufttrafikföretag transporterar till och från en flygplats, kan lufttrafikföretaget och flygplatsens ledningsenhet avtala att ledningsenheten skall tillhandahålla assistans av högre standard än enligt punkt 1 eller tillhandahålla fler tjänster än vad som anges i bilaga I.

5. För att finansiera detta får ledningsenheten utöver den avgift som avses i artikel 8.3 ta ut en avgift av det berörda lufttrafikföretaget vilken skall vara öppet redovisad, kostnadsbaserad och fastställd efter samråd med detta företag.

Artikel 10

Lufttrafikföretagens assistans

Ett lufttrafikföretag skall utan extra avgift tillhandahålla den assistans som anges i bilaga II till personer med funktionshinder eller personer med nedsatt rörlighet som avreser från, ankommer till eller transiterar genom en flygplats som omfattas av denna förordning, förutsatt att personen uppfyller de villkor som anges i artikel 7.1, 7.2 och 7.4.

Artikel 11

Utbildning

Lufttrafikföretag och flygplatsernas ledningsenheter skall

- a) se till att all deras personal, inbegripet alla personer som anställs av underleverantörer och som tillhandahåller direkt assistans till personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet vet hur man skall tillgodose behoven hos personer med olika former av funktionsnedsättning eller rörelsehinder,
- b) ge utbildning om lika möjligheter för personer med funktionshinder och medvetenhet om funktionshinder för all sin personal som arbetar på flygplatsen och som är i direkt kontakt med resenärerna,
- c) se till att all ny personal vid anställningen får utbildning om funktionshinder och att personalen när så är lämpligt genomgår fortbildningskurser.

Artikel 12

Ersättning för förlorade eller skadade rullstolar, hjälpmedel vid förflyttning och andra hjälpmedel

Om rullstolar, hjälpmedel vid förflyttning eller andra hjälpmedel kommer bort eller skadas i hanteringen på flygplatsen eller under

transporten på flygplanet skall den passagerare som äger utrustningen erhålla ersättning i enlighet med internationell lagstiftning, gemenskapslagstiftningen och nationell lagstiftning.

Artikel 13

Ansvarsbegränsning

Förpliktelserna gentemot personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet enligt denna förordning får inte begränsas eller åsidosättas.

Artikel 14

Genomförandeorgan och dess uppgifter

1. Varje medlemsstat skall utse ett eller flera organ som ansvarar för genomförandet av denna förordning med avseende på flygningar som avgår från eller ankommer till flygplatser inom dess territorium. När så är lämpligt skall detta eller dessa organ vidta de åtgärder som är nödvändiga för att säkerställa att de rättigheter som tillkommer personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet respekteras, inbegripet se till att de kvalitetsstandarder som avses i artikel 9.1 uppfylls. Medlemsstaterna skall meddela kommissionen vilket eller vilka organ som har utsetts.

2. Medlemsstaterna skall när så är lämpligt föreskriva att det eller de organ som utsetts i enlighet med punkt 1 att ansvara för genomförandet av denna förordning även skall ansvara för att artikel 8 genomförs på ett tillfredsställande sätt, inbegripet när det gäller bestämmelserna om avgifter, för att undvika illojal konkurrens. De får även utse ett särskilt organ i detta syfte.

Artikel 15

Förfarande för klagomål

1. En person med funktionshinder eller en person med nedsatt rörlighet som anser att denna förordning har överträtts får meddela detta till flygplatsens ledningsenhet eller, i förekommande fall, till det berörda lufttrafikföretaget.

2. Om personen med funktionshinder eller nedsatt rörlighet inte får gottgörelse på detta sätt får klagomål som rör påstådda överträdelser av denna förordning lämnas in till det eller de organ

som utsetts enligt artikel 14.1 eller till varje annat behörigt organ som utsetts av en medlemsstat.

3. Ett organ i en medlemsstat som tar emot klagomål som faller under ansvarsområdet för ett organ som utsetts i en annan medlemsstat skall överlämna klagomålet till det organet.

4. Medlemsstaterna skall vidta åtgärder för att informera personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet om deras rättigheter enligt denna förordning och om möjligheten att rikta klagomål till det utsedda organet eller de utsedda organen.

Artikel 16

Sanktioner

Medlemsstaterna skall fastställa regler om sanktioner för överträdelser av bestämmelserna i denna förordning, och vidta alla åtgärder som är nödvändiga för att se till att de tillämpas. Sanktionerna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna skall anmäla dessa bestämmelser till kommissionen och utan dröjsmål meddela eventuella senare ändringar som påverkar bestämmelserna.

Artikel 17

Rapportering

Senast den 1 januari 2010 skall kommissionen lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av förordningen och dess resultat. Denna rapport skall vid behov åtföljas av lagstiftningsförslag om ett mer detaljerat genomförande av bestämmelserna i denna förordning eller ändringar av förordningen.

Artikel 18

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den skall tillämpas med verkan från och med den 26 juli 2008, med undantag av artiklarna 3 och 4 som skall tillämpas med verkan från och med den 26 juli 2007.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Strasbourg den 5 juli 2006

På Europaparlamentets vägnar
J. BORRELL FONTELLES
Ordförande

På rådets vägnar
P. LEHTOMÄKI
Ordförande

BILAGA I

Assistans som flygplatsernas ledningsenheter ansvarar för

Assistans och åtgärder som är nödvändiga för att personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighetsförmåga kunna

- meddela sin ankomst till flygplatsen och sin begäran om assistans på de angivna punkter inuti och utanför terminalbyggnaderna som avses i artikel 5,
- förflytta sig från en sådan angiven plats till incheckningsdisken,
- checka in och registrera bagage,
- förflytta sig från incheckningsdisken till flygplanet och genomgå emigrations-, tull- och säkerhetsförfaranden,
- gå ombord på flygplanet, med hjälp av hissar, rullstolar eller annan assistans som i förekommande fall kan behövas,
- förflytta sig från flygplanets dörr till sina platser,
- förvara och hämta sitt bagage på flyget,
- förflytta sig från sina platser till flygplanets dörr,
- stiga av flygplanet, med hjälp av hissar, rullstolar eller annan assistans som i förekommande fall kan behövas,
- förflytta sig från flygplanet till bagagehallen, hämta sitt bagage och genomgå immigrations- och tullförfaranden,
- förflytta sig från bagagehallen till en angiven träffpunkt,
- ta sig till anslutningsflyg, vid transit, med assistans både i flygplanet och på marken samt inuti och mellan terminaler efter behov,
- ta sig till toaletten om så är nödvändigt.

Om en person med funktionshinder eller en person med nedsatt rörlighet assisteras av en ledsagare måste denna person på begäran ha rätt att ge nödvändig assistans på flygplatsen samt vid ombordstigning och avstigning.

Markhantering av alla nödvändiga hjälpmedel, inbegripet hjälpmedel såsom elektriska rullstolar förutsatt att detta meddelats 48 timmar i förväg och med förbehåll för eventuella utrymmesbegränsningar ombord på flygplanet och tillämplig lagstiftning om farligt gods.

Tillfällig ersättning av skadade eller förlorade hjälpmedel, dock inte nödvändigtvis med identiska hjälpmedel.

Markhantering av erkända assistanshundar, i förekommande fall.

Förmedling, i tillgänglig form, av den information som personer med funktionshinder och personer med nedsatt rörlighet behöver för att kunna resa med flyg.

BILAGA II

Assistans av lufttrafikföretag

Transport av erkända assistanshundar i kabinen, med förbehåll för nationella bestämmelser.

Utöver medicinsk utrustning, transport av upp till två rörelsehjälpmedel per person med funktionshinder eller en person med nedsatt rörlighet, inbegripet elektriska rullstolar, förutsatt att detta meddelats 48 timmar i förväg och med förbehåll för eventuella utrymmesbegränsningar ombord på flygplanet och tillämplig lagstiftning om farligt gods.

Förmedling, i tillgänglig form, av väsentlig information om flygningen.

Alla rimliga ansträngningar för att anpassa sittplatsen så att behoven för enskilda personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet tillgodoses, på begäran och med förbehåll för säkerhetskrav och tillgång.

Assistans för att ta sig till toaletten om så är nödvändigt.

Om en person med funktionshinder eller en person med nedsatt rörlighet assisteras av en ledsagare skall lufttrafikföretaget göra alla rimliga ansträngningar för att ledsagaren skall få en sittplats bredvid personen med funktionshinder eller personen med nedsatt rörlighet.
